

Tiit Salumäe postitus Facebookis 29.mail k.a.

Täna tähistasime Kullamaal kirikukontserdiga Rudolf Tobiase 148. sünniaastapäeva. Tervituskõnes vaatasin tagasi Tobiase eluteele.

Rudolf Tobias sündis Hiiumaal 29. mail 1873 köstri pojana. Muusikat õpetas esialgu isa. Esimesed säilinud heliloomingu katsetused Tobiaselt on ajast kui ta oli 9-aastane. 1885. aastast õppis Tobias Haapsalu Kreiskoolis ja sai klaveritunde pianisti Catharina von Gerneti juures. Pärast kooli lõpetamist asus elama vanemate juurde Kullamaale, kus isa oli saanud köstriks.

1889 läks Tobias Tallinna Nikolai Gümnaasiumi ning õppis Tallinna Toomkiriku organisti juures orelit ja muusikateooriat.

20-aastane Tobias asus õppima Peterburi konservatooriumi ja lõpetas konservatooriumi nelja aastaga orelit ja kompositsiooni erialal. Pärast konservatooriumi lõpetamist töötas Tobias organisti ja koorijuhina kuus aastat Peterburi Jaani kiriku organistina, kus kandis ette mitmeid oma helitöid. Ta tegutses mõnda aega Tartus, kuid tunnetas, et Taaralinna kultuurielu ei ole temale sobiv. 1908 läks ta Saksamaale, kus ta 1918. aastal 45-aastaselt suri.

Rudolf Tobiase panust Eesti muusikasse on võimatu ülehinnata. 1913 kirjutas ta, et soovib tuua eesti vaimuliku muusika arengusse sisuküpsust ja kunsti ideaale ning rahvuslikku koloriiti. Ta oli oma koduse saksa keele, vene kultuuriruumis omandatud hariduse ja elu lõpukümneks Saksamaa kogemustega tõeline kosmopoliit. Ta uskus, et igale eestlasele on tõesisuline külg tähtsam kui paatos või sentimentaalne ilutsemine. Rahutuhingeline, aateline, laia silmaringiga Tobias püüdis alati suurejooneliste ja kõrgete eesmärkide poole.

Täna oleme siin, et austada Tobiase mälestust ja tänada selle eest, et ta võib nüüd puhata oma kodukalmistul. Mäletan kui keeruline oli 1992.a. tuua tema põrm Saksamaalt Eestisse ja matta Kullamaale oma vanemate ja lähedaste hauaplatsile. Nüüd on siin Tobiase mälestussammas, mälestuspink ja mälestusküünal. Õpetaja Kari Tynkkynen süütas mälestusküünla. Käisime peale väga kaunist kontserti Rudolf Tobiase haul. Kontserdi andsid organist Piret Aidulo ja trompetist Indrek Vau.

Palju jõudu Rudolf Tobiase pärandi hoidmisel, uurimisel ja jäädvustamisel tulevastele põlvetele. Pildid tegi Lia Salumäe.